

Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα:

«Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στον φυσιολογικό τοκετό»

1ος Κύκλος (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2023)

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

1 Εισαγωγή

Τίτλος προγράμματος (ελληνικά):

Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στον φυσιολογικό τοκετό

Τίτλος προγράμματος (αγγλικά):

Intermittent fetal auscultation at labour and birth

Διάρκεια (ώρες): 30

Πού απευθύνεται:

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε Μαιείς/Μαιευτές (μετά τη λήψη του πτυχίου τους).

Πού στοχεύει:

Η διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού συστήνεται ως η κατάλληλη επιλογή παρακολούθησης του εμβρύου σε κήσεις low-risk (χαμηλού κινδύνου) σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς και τις σύγχρονες κατευθυντήριες οδηγίες (NICE, WHO). Πρόκειται για μια κλινική δεξιότητα που χρησιμοποιείται ήδη στην καθημερινή κλινική πρακτική των Κέντρων Φυσικού Τοκετού στην Ευρώπη. Με την θεσμοθέτηση της ίδρυσης και σύντομα της λειτουργίας των Κέντρων Φυσικού Τοκετού και στην Ελλάδα (Ν. 4999/Δεκ 2022), η δεξιότητα αυτή θα αποτελέσει μια από τις απαραίτητες δεξιότητες των Μαιών/Μαιευτών στην καθημερινή κλινική άσκηση της Μαιευτικής.

Στόχος του προγράμματος είναι :

- οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τεκμηριωμένη (evidence-based) και σύγχρονη (up-to-date) γνώση σχετικά με την διαλείπουσα ακρόαση του εμβρύου στη διάρκεια του φυσιολογικού τοκετού. Σκοπός είναι να αποκτήσουν την γνώση ώστε να μπορούν να διακρίνουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εμβρυϊκού καρδιακού ρυθμού (βασική γραμμή, επιταχύνσεις, επιβραδύνσεις) μέσα από την διαλείπουσα ακρόαση.

- οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν γνώση και δεξιότητες πάνω στην αξιολόγηση του κινδύνου μιας κήσης (risk assessment) έτσι ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν εξατομικευμένη και ασφαλή φροντίδα μαιευσης στην επίτοκο. Στόχος είναι να μπορούν ανά πάσα στιγμή να διακρίνουν πότε η κήση στη διάρκεια του τοκετού παραμένει low-risk και επομένως μπορούν να συνεχίσουν με την διαλείπουσα ακρόαση, και πότε μεταπίπτει σε high-risk ώστε να υπάρξει πλέον συνεχής καρδιοτοκογραφική παρακολούθηση του εμβρύου.

Τι αναμένεται να επιτευχθεί:

Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την αξιολόγηση του κινδύνου μιας κύησης (risk-assessment) ώστε να μπορούν διαρκώς να ξέρουν πότε παραμένει low-risk και επομένως μπορεί η Μαία/Μαιευτής να συνεχίσει την Μαιευτική Φροντίδα, και πότε μετατρέπεται πλέον σε high-risk και θα πρέπει να αλλάξει ο τρόπος παρακολούθησης της γυναίκας και να παραπεμφθεί από το Κέντρο Φυσικού Τοκετού στην αίθουσα τοκετών του Νοσοκομείου. Επίσης, μέσα από το πρόγραμμα θα καλλιεργήσουν τις γνώσεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά του εμβρυϊκού καρδιακού ρυθμού που θα πρέπει να καθορίσουν στην διαλείπουσα ακρόαση, όπως είναι η βασική γραμμή, η παρουσία επιταχύνσεων και τυχόν επιβραδύνσεων. Στη συνέχεια, θα εκπαιδευθούν πάνω στην τεχνική της διαλείπουσας ακρόασης, δηλαδή πώς γίνεται, με τι εξοπλισμό, τι πρέπει να γίνει πριν την διαλείπουσα ακρόαση, πότε γίνεται η διαλείπουσα ακρόαση στην πορεία του τοκετού (1ο στάδιο τοκετού, 2ο στάδιο τοκετού), και ποιες ενέργειες πρέπει να γίνουν αν υπάρξει παθολογικό εύρημα. Η εκπαίδευση θα γίνει με μελέτη σειράς περιστατικών (case studies) ώστε να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι με τα διάφορα σενάρια διαλείπουσας ακρόασης που μπορεί να προκύψουν στη διάρκεια του τοκετού.

2 Σκοπός - Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Σκοπός του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι:

- Η απόκτηση ενός πλαισίου γνώσεων σχετικών με την διαλείπουσα ακρόαση στη διάρκεια του τοκετού βασισμένο πάνω στις πιο σύγχρονες διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες και συστάσεις.
- Η κατανόηση της σημασίας της αξιολόγησης του κινδύνου μιας κύησης (risk assessment) καθώς η διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου έχει ένδειξη εφαρμογής μόνο στις περιπτώσεις low-risk κύησης στη διάρκεια του τοκετού.
- Μέσα από την εκμάθηση της δεξιότητας της διαλείπουσας ακρόασης θα ενισχυθεί η ολιστική προσέγγιση του τοκετού, και η προαγωγή του φυσιολογικού τοκετού με όσο το δυνατόν λιγότερες παρεμβάσεις.

3 Μαθησιακοί Στόχοι του Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Οι μαθησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εκπαιδευόμενοι στο τέλος του προγράμματος να γνωρίζουν:

- να αξιολογούν τις επίτοκες ως προς τον κίνδυνο που έχει η κύησή τους (risk assessment) και να τις κατευθύνουν ανάλογα με το αν είναι χαμηλού κινδύνου (low-

risk) ή υψηλού κινδύνου (high-risk) ως προς τις επιλογές παρακολούθησης του εμβρυϊκού καρδιακού ρυθμού που έχουν στον τοκετό.

- πώς να παρακολουθούν τις επίτοκες στα διάφορα στάδια του τοκετού με την χρήση της διαλείπουσας ακρόασης.
- να διαχειρίζονται τα τυχόν μη καθησυχαστικά ευρήματα στη διάρκεια τις διαλείπουσας ακρόασης και ποιες οι περαιτέρω ενέργειες που πρέπει να γίνουν

4 Ομάδα Στόχος (περιγραφή- διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών- κριτήρια επιλογής)

— Περιγραφή της Ομάδας- Στόχου (περιγραφή των χαρακτηριστικών της ομάδας – στόχου):

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν οι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) του επιστημονικού πεδίου της Μαιευτικής, δηλαδή Μαιές και Μαιευτές.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση υποψηφιότητας όπου θα συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά.

- Απλή φωτοτυπία Ταυτότητας
- Αποδεικτικά Τίτλων Σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (απλή φωτοτυπία)
- Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Κάθε άλλο στοιχείο που συμβάλλει στην πληρέστερη αξιολόγηση των υποψηφίων (π.χ. αποδεικτικά ερευνητικής δραστηριότητας, διακρίσεις, αποδεικτικά προϋπηρεσίας κ.τ.λ.).

— Κριτήρια Επιλεξιμότητας:

Η επιλογή των υποψηφίων θα πραγματοποιηθεί κατόπιν αξιολόγησης των δικαιολογητικών, όπου οι επιτυχόντες θα ενημερωθούν με μήνυμα στο προσωπικό τους e-mail που έχουν δηλώσει στην αίτηση.

— Προαπαιτούμενες γνώσεις - προσόντα- εφόδια:

- Απαραίτητη η πρόσβαση σε λογαριασμό e-mail.
- Βασική γνώση χειρισμού Η/Υ.

5 Πιστοποιητικό - Μονάδες ECVET

Το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα δια βίου μάθησης που οι συμμετέχοντες (Μαίες/Μαιευτές) μετά το πέρας του θα λάβουν **πιστοποιητικό εξειδικευμένης επιμόρφωσης** πάνω στο θέμα: «Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου πάνω στον φυσιολογικό τοκετό».

Επίσης, οι συμμετέχοντες θα λάβουν **συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass**, το οποίο είναι ένα έγγραφο που συνοδεύει το πιστοποιητικό επιμόρφωσης που απονέμεται με την ολοκλήρωση του προγράμματος. Το συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass περιγράφει αναλυτικά το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης (μαθήματα, διάρκεια, βαθμοί ECVET, προϋποθέσεις εισαγωγής, διαδικασία αξιολόγησης).

Το **συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass** συμβάλει στην αξία του χορηγούμενου πιστοποιητικού και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους απόφοιτους για τη συνέχιση των σπουδών τους με την αναγνώριση και μεταφορά των αντίστοιχων μονάδων ECVET σε συναφές μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

Η επιτυχής συμμετοχή θα βεβαιώνεται με γραπτές εξετάσεις 50 ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών με μία σωστή απάντηση χωρίς αρνητική βαθμολογία. Οι γραπτές εξετάσεις περιλαμβάνουν πραγματικά σενάρια διαλείπουσας ακρόασης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αντιστοιχεί σε 3 μονάδες ECVET.

6 Μεθοδολογία Εκπαίδευσης

- Δια ζώσης
- Εξ Αποστάσεως (Σύγχρονη τηλεεκπαίδευση)
- Εξ Αποστάσεως (Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση)
- Μικτή

7 Δομή (αναλυτικά) του Εκπαιδευτικού Προγράμματος

«Ενότητα 1: Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού»

Ώρες Διδακτικής Ενότητας: 15

Σκοπός Διδακτικής Ενότητας

Η Μαιευτική είναι μια δυναμική επιστήμη η οποία εξελίσσεται διαρκώς ως προς τις θεωρητικές γνώσεις αλλά και ως προς τις απαιτήσεις της για κλινικές δεξιότητες. Η

ενότητα αυτή έχει ως σκοπό να παρουσιάσει στον εκπαιδευόμενο την σύγχρονη (up-to-date) και τεκμηριωμένη (evidence-based) γνώση πάνω σε θέματα που αφορούν στη διαλείπουσα ακρόαση του εμβρύου στον τοκετό.

Στόχοι Διδακτικής Ενότητας: Με την ολοκλήρωση της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- Τα οφέλη της διαλείπουσας ακρόασης εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού καθώς προάγει τον φυσιολογικό τοκετό μέσα από την κινητοποίηση της εγκύου και την ελάττωση των παρεμβάσεων.
- Τα σύγχρονα δεδομένα σχετικά με την αξιολόγηση του κινδύνου μιας κύησης (risk-assessment κατά NICE).
- Τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις της διαλείπουσας ακρόασης εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού.
- Τα πρακτικά ζητήματα σχετικά με το πώς γίνεται η διαλείπουσα ακρόαση του εμβρύου στο 1ο και 2ο στάδιο τοκετού
- Μέσα από σειρά περιστατικών (audio case studies) θα εξοικειωθούν με την φυσιολογική διαλείπουσα ακρόαση και με τα μη καθησυχαστικά ευρήματα (ταχυκαρδία, βραδυκαρδία, επιβραδύνσεις κα)
- Τις περαιτέρω ενέργειες που πρέπει να κάνουν όταν η διαλείπουσα ακρόαση δεν είναι φυσιολογική.

«Ενότητα 2: Ασύγχρονη μελέτη: εκπαιδευτικό υλικό – ερευνητική βιβλιογραφία»

Ώρες Διδακτικής Ενότητας: **12**

Σκοπός Διδακτικής Ενότητας:

Η ενότητα αυτή θα αξιοποιήσει την μέθοδο της ασύγχρονης διδασκαλίας ώστε ο εκπαιδευόμενος να αναγνώσει το εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή τόσο κειμένου όσο και ακουστικών αρχείων (audio case studies) και να κατακτήσει την καμπύλη εκμάθησης της διαλείπουσας ακρόασης μέσα από τη δική του μελέτη και αναστοχασμό (reflection).

Στόχοι Διδακτικής Ενότητας: Με την ολοκλήρωση της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα φυσιολογικά από τα μη-καθησυχαστικά ευρήματα στη διάρκεια του τοκετού και είτε να συνεχίζουν με την συνήθη μαιευτική φροντίδα είτε να προχωρούν σε περαιτέρω ενέργειες δηλαδή σε μεταφορά της επιτόκου σε άλλη μονάδα είτε σε συνεχή καρδιοτοκογραφική παρακολούθηση.

«Εξετάσεις»

Ώρες Διδακτικής Ενότητας: **3**

8 Επιστημονικά Υπεύθυνος- Εκπαιδευτές

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος είναι ο κος Δημήτριος Παπουτσής, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Μαιευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος είναι η κα Αγγελική Αντωνάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Μαιευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος.

Εκπαιδευτές του Προγράμματος είναι:

κος Δημήτριος Παπουτσής, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Μαιευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

κα Αγγελική Αντωνάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Μαιευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος

κα Ανατολή Θεοδωρίδου, Λέκτορας του Τμήματος Μαιευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος

Τεχνικές εκπαίδευσης - Εργαλεία- Εξοπλισμός

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σύγχρονη και ασύγχρονη): Η διδασκαλία του προγράμματος διεξάγεται διαδικτυακά μέσω πλατφόρμας zoom. Με αυτόν τον τρόπο, ο κάθε εκπαιδευόμενος έχει αυτονομία, χωρίς να απαιτείται η φυσική του παρουσία σε κάποιο χώρο. Το εκπαιδευτικό υλικό του Προγράμματος θα διατίθεται βαθμιαία, ανά διδακτική ενότητα.

9 Εκπαιδευτικό Υλικό - Πρόσθετες Πηγές

Το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί αφορά στα παρακάτω:

- α) Σημειώσεις διδάσκοντα καθηγητή.
- β) Διαφάνειες/ Ταινίες μικρού μήκους/ Δημοσιεύσεις, άρθρα σε ηλεκτρονική μορφή
- γ) Κλινικά σενάρια-ασκήσεις.
- δ) Διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες επιστημονικών εταιρειών και οργανισμών

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Συνοπτική Περιγραφή:

Θα υπάρξουν συνολικά 2 διδακτικές ενότητες και η γραπτή εξέταση.

Η 1η διδακτική ενότητα με τίτλο “*Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού*”, θα αποτελείται από 6 διδακτικές υπο-ενότητες και θα εφαρμοστεί η μέθοδος της σύγχρονης διδασκαλίας.

Η 2η διδακτική ενότητα με τίτλο “*Ασύγχρονη μελέτη: εκπαιδευτικό υλικό – ερευνητική βιβλιογραφία*”, θα αποτελείται από 2 διδακτικές υπο-ενότητες και θα εφαρμοστεί η μέθοδος της ασύγχρονης διδασκαλίας.

Στο τέλος του προγράμματος θα υπάρξουν γραπτές εξετάσεις.

Πρόγραμμα διδακτικών ενοτήτων και υποενοτήτων

Διδακτική Ενότητα 1: Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου στη διάρκεια του τοκετού			
α/α	Διδακτική υποενότητα	Ώρες	Εκπαιδευτής
1	Εισαγωγή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα Αξιολόγηση του κινδύνου μιας κύησης (risk assessment): κύηση χαμηλού κινδύνου (low-risk) – κύηση υψηλού κινδύνου (high-risk)	3,5	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.
2	Χαρακτηριστικά εμβρυϊκού καρδιακού ρυθμού	3,5	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.
3	Διαλείπουσα ακρόαση εμβρύου κατά NICE/WHO-βασικές αρχές	2	ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ Α.
4	Μελέτη περιπτώσεων (audio case studies)	2	ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ Α.
5	Ασύρματη ηλεκτροκαρδιοτοκογραφία	2	ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Α.
6	Επαναληπτικές ασκήσεις (audio case studies)	2	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.

α/α	Διδακτική Ενότητα 2: Ασύγχρονη μελέτη: εκπαιδευτικό υλικό – ερευνητική βιβλιογραφία		
	Διδακτική υποενότητα	Ώρες	Εκπαιδευτής
1	Εκπαιδευτικό υλικό (Θεωρία – Case studies)	7	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.
2	Κριτική ανασκόπηση άρθρων της βιβλιογραφίας (συγγραφή εργασίας 500 λέξεων / θεματική ανάλυση (thematic analysis) άρθρων / ανάρτηση υλικού με 20 ερωτήσεις προς απάντηση)	5	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης // Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Ενδεικτική Ημερομηνία Έναρξης:		01/09/2023			
α/α	Διδακτική Ενότητα	Διδακτικές Υποενότητες	Ώρες	Ημερομηνία	Εκπαιδευτής/ τρια
1	«Διδακτική Ενότητα 1»	Υποενότητες: 6	(15 ώρες)	01/11/2023 έως 30/11/2023	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ. ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Α.
2	«Διδακτική Ενότητα 2»	Υποενότητες: 2	(12 ώρες)	01/12/2023 έως 15/12/2023	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.
3	Εξέταση		3 ώρες	18/12/2023	ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ.

10 Τέλη παρακολούθησης

Το ύψος του κόστους παρακολούθησης είναι 100 ευρώ, με δυνατότητα 2 δόσεων.
Προβλέπονται εκπτώτικες πολιτικές